

İsa Yeruşalim'de ders veriyor

Matta 21-22

1) İsa hareketlerle ders veriyor

- Yeruşalim'e giriş - 21:1-11
- İsa Allahevinde - 21:12-17
- İncir ağacı - 21:18-22
- İsa kimden izin aldı? - 21:23-27

2) İsa benzetmelerle ders veriyor

- İki oğul benzetmesi - 21:28-32
- Bağcılar benzetmesi - 21:33-46
- Düğün benzetmesi - 22:1-14

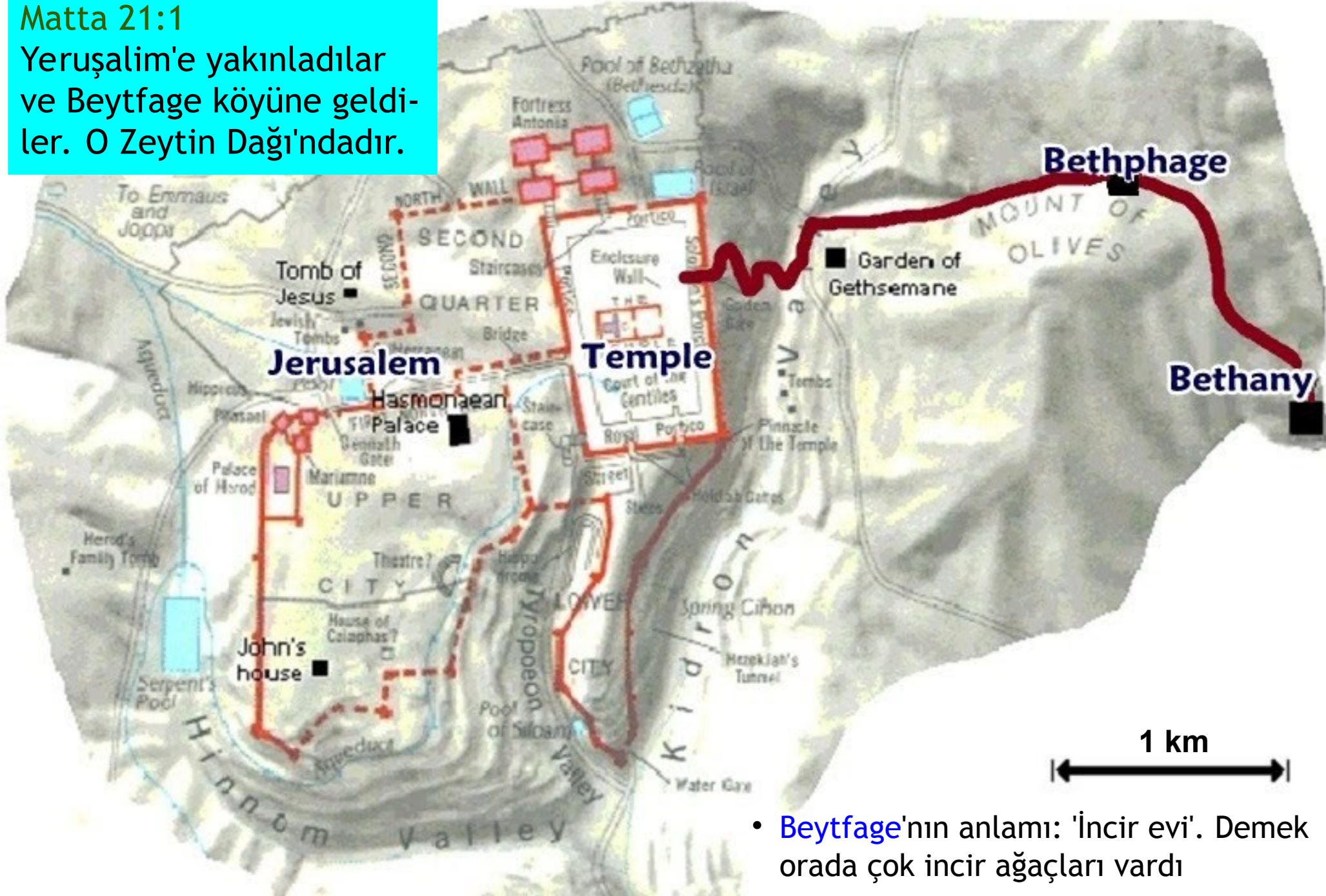
3) İsa sorularla ders veriyor

- Emperatora vergi - 22:15-22
- Diriliş meselesi - 22:23-33
- En büyük buyruk - 22:34-40
- Mesih kimin oğlu olacak? - 22:41-46

Yeruşalim'e giriş (Matta 21:1-11)

Matta 21:1

Yeruşalim'e yakınladılar ve Beytfage köyüne geldiler. O Zeytin Dağı'ndadır.

- **Beytfage**'nin anlamı: 'İncir evi'. Demek orada çok incir ağaçları vardı

Yeruşalim'e giriş (Matta 21:1-11)

Matta 21:1-3

1 O zaman İsa iki öğrenci yolladı. 2 Onlara dedi: "Karşınızdaki köye girin. Daha girdiğiniz gibi oraya bağlanmış bir eşek, bir de sığa bulacaksınız. Onları çözün, bana getirin. 3 Bir kişi size laf yaparsa, şöyle diyeceksiniz: 'Rabbin ona ihtiyacı var'. O vakit onları hemen gönderecek."

İki düşünce var:

- 1) o hayvanların sahibi İsa'nın bir öğrencisi idi. İsa daha önce herşey düzmüştü.
- 2) bu bir mucize idi: İsa saklı şeyleri bilirdi ve kişinin nasıl tepki göstereceğini de bilirdi. Uzaktan herşeyden kontrol edebilir (balığın ağzındaki para gibi).

Yeruşalim'e giriş (Matta 21:1-11)

Matta 21:4-5

4 Bu oldu ki, peygamberin ağzından söylenen Őu söz yerine gelsin: 5 "Siyon kızına Şöyle konuşun: Bak, Kralın sana geliyor, Alçakgönüllülikle, bir eŐeĐe binmiŐ, Bir sıpaya, bir yük hayvanının yavrusuna binmiŐ."

Yasa 17:16 "Kral çok sayıda at edinmemeli, daha çok at satın almak için halkı Mısır'a göndermemeli."

1.Krallar 10:26 "Süleyman savaş arabalarıyla atlarını topladı. Bin dört yüz savaş arabası, on iki bin atı vardı."

- İsrail'in önderlerine dünya kralları gibi davranmak yasaktı. Ancak Süleyman'ın zamanında sonra beygirler yetiŐtirmeye başladılar.
- Ama gelecekteki Mesih eski önderler gibi yeniden alçakgönüllülikle halkı idare edecek.

Yeruşalim'e giriş (Matta 21:1-11)

Matta 21:6-7

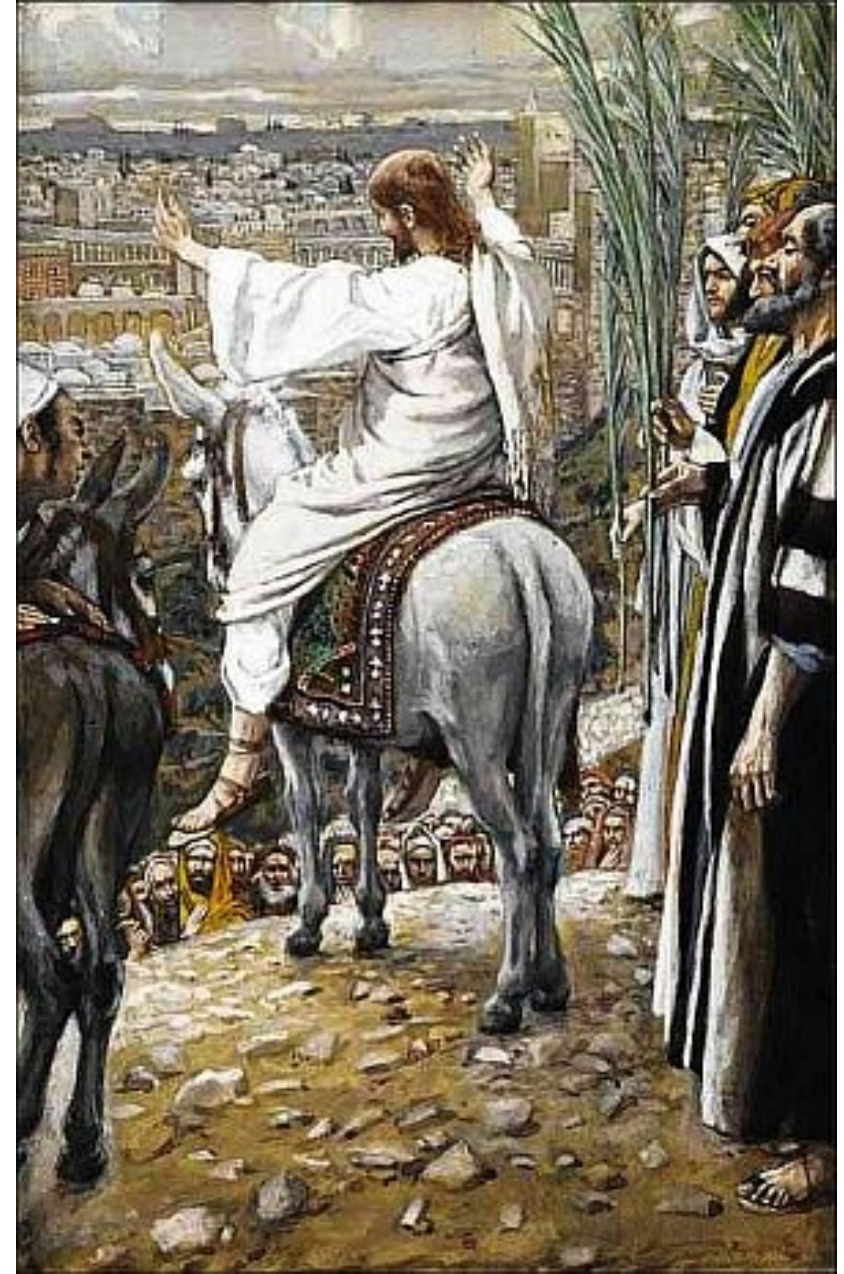
6 Öğrenciler de gidip, İsa onlara nasıl buyurdu, öyle yaptılar. 7 Eşeği ve sıpayı getirdiler ve rubalarını onların üstüne koydular. İsa'yı da onun üstüne oturturdular.

- İsa bu hareketle kendini Mesih ilan etti
- 'eşek ve sıpa'

bazıları burada sembolik bir anlam görüyorlar:

'eşek = Yahudiler' - onlar uzun yıllardan beri Musa'nın kanunundan gelen yükü taşıdılar

'sıpa= milletler' - onlar henüz yük taşımamış halk, ama tezlerde İsa'nın kanunu altında olacaklar

Yeruşalim'e giriş (Matta 21:1-11)

Tarih boyunca dünyanın büyükleri nasıl kasabalara girdiler

Yeruşalim'e giriş (Matta 21:1-11)

Matta 21:8

Kalabalığın çoğu rubalarını yolun üzerine serdiler. Başkaları da ağaçlardan dallar kesip yolun üzerine yaydılar.

rubalar ve dallar:

- Yehu'nun krallığı - diktator Ahav ve İzebel'den sonra - **2.Krallar 9:13** “Bunun üzerine hepsi hemen cüppelerini çıkarıp merdivenin başında duran Yehu'nun ayaklarına serdi. Boru çalarak, "Yehu kraldır!" diye bağırdılar.”
- Çardak Bayramı - 7 gün şenlik, yeni Musa - **Levililer 23:40** “İlk gün meyve ağaçlarının güzel meyvelerini, hurma dallarını, ...toplayıp Tanrınız RAB'bin önünde yedi gün şenlik yapacaksınız.”

Yeruşalim'e giriş (Matta 21:1-11)

Matta 21:9

Bir kalabalık insan İsa'nın önünden gitti. Arkasından gelenler de şöyle bağırdılar: "Hozanna Davudoğlu'na! Rabbin adında gelen mubarek olsun! En yükseklerde Hozanna!"

iki kalabalık:

- Beytanya köyünde İsa Lazar'ı diriltmişti. Yeruşalim'den çok kişi onu görmeye gittiler. Yolda İsa ve öbür kalabalıkla karşılaştılar, onlarla birlikte kasabaya döndüler.

Hozana:

- aslısı 'Hoşıya-Na', demek "Şimdi kurtar!" yada "Yalvarıyorum, kurtar!"
- Mezmur 118 - bu Çardak Bayramı'nda söylenirdi. Ama bu 6 ay sonra olacaktı.
- aynı zaman Mez 118 kurban için konuşuyor. İsa halkın Hozanna nağaralarını ancak ölmekle yerine getirecekti.

Mezmur 118:25-27

"Ne olur, ya RAB, kurtar bizi,
Ne olur, başarılı kıl bizi!
Kutsansın RAB'bin adıyla gelen!
Kutsuyoruz sizi RAB'bin evinden.
RAB Tanrı'dır, aydınlattı bizi.
İplerle bağlayın bayram kurbanını,
İlerleyin sunağın boynuzlarına kadar.

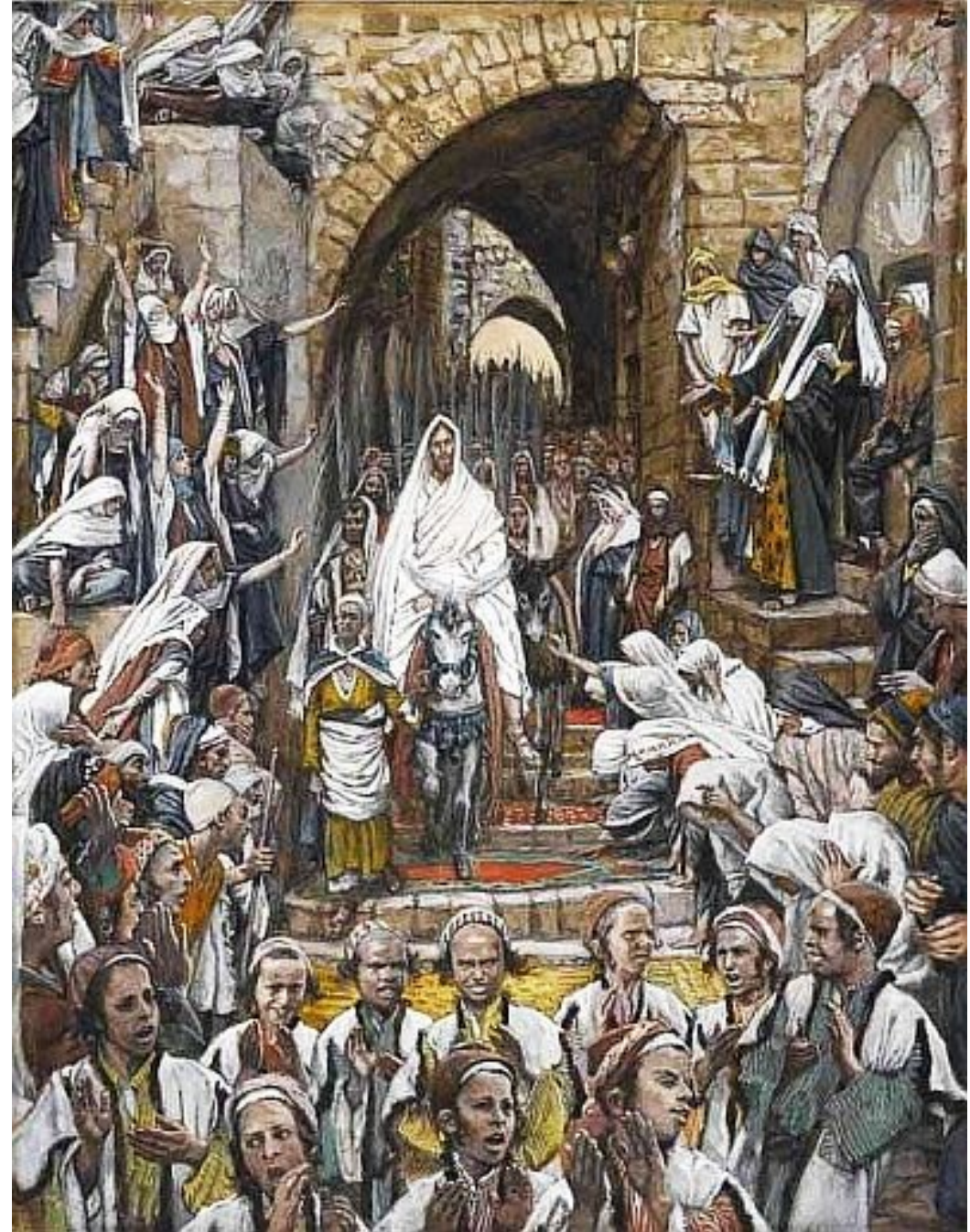
Yeruşalim'e giriş (Matta 21:1-11)

Matta 21:10-11

10 İsa Yeruşalim'e girdikten sonra, bütün kasaba heyecanlandı. "Bu kim?" diye sordular. 11 Kalabalık şöyle dedi: "Bu peygamber İsa'dır, Celile sancağındaki Nasıra kasabasından."

'peygamber'

- bu söz herhangi bir peygamber için konuşmuyor, ama 'O' peygamber için, Musa'ya benzeyen, Mesih olan tek peygamber için konuşuyor
- Yasa 18:15 "Tanrınız RAB size aranızdan, kendi kardeşlerinizden benim gibi bir peygamber çıkaracak. Onu dinleyin."
- Petrus onu Apo 3:22 Pentikost Gününde İsa için kullandı.

İsa Allahevinde (Matta 21:12-17)

Matta 21:12-14

12 İsa Allahevine girdi. Orada satıcılık ve alışveriş yapanların hepsini uğrattı. Para değıştiricilerin masalarını ve güvercin satanların iskemlelerini devirdi. **13** Onlara dedi: "Kitap'ta şöyle yazıyor: 'Benim evime dua evi denilecek.' Siz gene, onu haydutluğa çevirdiniz."

14 Kör ve topal kişiler Allahevine geldi, İsa da onları iyileştirdi.

- İsa bunu iki defa yaptı:
 - birinci olarak: hizmetinin başında (Yuhanna 2:13-17)
 - ikinci defa burada hizmetinin sonunda
- İsa'nın bu hareketi Allahevinin güdücülerine bir provokasyon idi: İsa satış yapanlara o kadar kızmadı, ne kadar bütün bu sistemi başlatıran başgörevlilere.

İsa Allahevinde (Matta 21:12-17)

Matta 21:13

Onlara dedi: "Kitap'ta şöyle yazıyor: 'Benim evime dua evi denilecek.' Siz gene, onu haydutluğa çevirdiniz."

*Süleyman'ın
eyvanı*

*Milletlerin
avlusu*

*Kutsal Yer ve
En Kutsal Yer*

*Kadınların
avlusu*

Markos 11:17 "Benim evime, bütün milletlerin dua evi denilecek" -
Bu satıcılar özellikle Yahudi olmayan misafirlere engel olurdular

ANNAS
(6–15 s.)

Eleazar
(16–17 s.)

KAYAFAS
(18–36 s.)

Yonatan
(36–37+44 s.)

Teofilus
(37–41 s.)

Matiyas
(43 s.)

Ananus
(63 s.)

Annas'ın tapınak mafyası

- EA'ya göre başgörevli hayat boyunca görevlidir. Ama fazla güç kazanmasınlar diye Romalılar onları sık sık değiştirdiler.
- Annas beş oğlunu ve güveyisini Kayafas'ı o göreve yerleştirdi, ama bütün zaman perde arkası Allahevini kendisi kontrol ederdi.
- Allahevini bir reket gibi işletirirdiler: EA'ya göre herkes kendi kurban hayvanını getirebilirdi. Ama Annas'ın 'dini mafyası' hayvanlarda kusur uydurup ancak kendi sattıkları hayvanları kabul ederdi.
- EA'da yazmıyor Allahevinin vergisi hangi paralarla ödensin. "Yabancı para murdardır" diyerek, çeyncilere yol açtılar. Tabii ki, ondan payını alırdılar.

İsa Allahevinde (Matta 21:12-17)

Matta 21:15-16

15 Ama Allahevinin güdücüleri ve kanun muallimleri gördüler, İsa ne biçim şaşılacak işler yaptı ve nasıl kızanlar Allahevinin içinde "Hozanna Davudoğlu'na" diye bağıyorlar. O vakıt kızmaya başladılar. **16** Ve İsa'ya dediler: "Sen duyuyor musun, bunlar ne bağıyorlar?" - Ama İsa onlara dedi: "Evet, duyuyorum... 'Kızanların ve emzikli bebeklerin ağzından Kendine övgü hazırladın.' Siz de bu ayeti hiç okumadınız mı?"

Mezmur 8:2

- bütün Mezmur 8 Mesihin geleceğini müjdeleyen bir Mezmurdur ve YA'da sık sık aktarmalar var (1.Kor. 1:27; 1.Kor. 15:27; Efes 1:22; İbraniler 2:6).
- "Çocukların, hatta emziktekilerin sesiyle Set çektin hasımlarına, Düşmanı, öç alanı yok etmek için."
- buradaki düşmanlar Yahudilerin önderleridir.

İsa Allahevinde (Matta 21:12-17)

Matta 21:17

Ve onları bırakıp kasabadan dışarı çıktı. Beytanya köyüne gitti ve orada geceledi.

İsa'nın son haftası

- Yeruşalim için ağlıyor
- Yeruşalim'e giriş

- incir ağacı lanetliyor
- tapınakta satıcıları kovuyor

- incir ağacı kurutuyor
- tapınakta: yetki hakkında soru
- 3 benzetme - 4 soru
- dul kadının bağışı
- Vay Ferisilere - Son zamanlar

- dinlenme ve hazırlık günü
- Yahuda kahinlerle anlaşılıyor

- Fısıh Bayramına hazırlık - Son sofrası
- Ayak yıkama - Getsemani -
- tutuklanma - 3 Yahudi mahkeme - -
- Petrus'un inkarı

- Pilatus - Hirodes - Pilatus
- kırbaçlanma - Barrabas
- İsa haça geriliyor - ölüyor
- mezara konuluyor

- İsa mezarda

- diriliş - kadınlar
- Emayus yolunda
- odada öğrencilere

	Pazar 29.3.	P.tesi 30.3.	Salı 31.3.	Çarş. 1.4.	Perş. 2.4.	Cuma 3.4.	C.tesi 4.4.	Pazar 5.4.	
	9 Nisan	10 Nisan	11 Nisan	12 Nisan	13 Nisan	14 Nisan	15 Nisan	16 Nisan	
	10 Nisan	11 Nisan	12 Nisan	13 Nisan	14 Nisan	15 Nisan	16 Nisan	17 Nisan	

günleri
sayma
sistemi:

Romalılar (biz)
gece yarısından
gece yarısına kadar

Yahudiye
güneşin batmasından
güneşin batmasına kadar

Celile
güneşin doğuşundan
güneşin doğuşuna kadar

İncir ağacı kuruyor (Matta 21:18-22)

Matta 21:18-19

18 Sabahlayın kasabaya dönerken, İsa acıktı. 19 Yol kenarında tek başına duran bir incir ağacı gördü. Ama onun üzerinde sade yaprak buldu. O zaman ağaca dedi: "Senden asla bir daha yemiş çıkmayacak!" Ve ağaç hemen kurumaya başladı.

İncir ağacı = İsrail halkı
= Bereket sembolü (Mika 4:4)

Rab halkından yemiş bekliyor. Olmayınca bir müddet bekliyor, sonra lanetliyor:

- İbraniler 6:8
- Yuhanna 15:6
- Matta 7:10
- Luka 13:6-9

“ağaç hemen kurumaya başladı”

Markos 11:20 - "Sabahlayın o incir ağacından geçerken fark ettiler, nasıl kökten kurumuştur" - demek ertesi gün fark ettiler onun kurduğunu.

İncir ağacı kuruyor (Matta 21:18-22)

Matta 21:20-22

20 Öğrenciler bunu görünce şaşılar. "İncir ağacı nasıl hemen kurudu?" diye sordular. 21 İsa onlara cevap verip dedi: "Size doğru bir şey söyleyeyim: imanınız oldu mu, ve hiç şüpe etmediniz mi, bu ağaca yapılanı yapmakla kalmayacaksınız. O vakit bu balkana diyeceniz: 'Sökül, denize atıl!' ve o iş olacak. 22 Ve duada her ne dilerseniz, iman ettiniz mi, onu alacaksınız."

Romalılar 10:9-10 ... bu gerçekten yeterli midir?

Doğru biçimde dua etmek için şartlar

- 1) Matta 6:9 - Kime dua etmeliyiz?
- 2) Matta 7:11 - Ne için dua etmeliyiz?
- 3) Matta 6:33 - Rab bize ne verecek?
- 4) Yakup 5:16, İbraniler 10:22 - Yüreğimiz ne durumda olmalı?
- 5) Filipililer 4:6 - Genel duygumuz ne olmalı?
- 6) 1.Yuhanna 5:14 - İsteddiğimiz şey neye uymalı?
- 7) Yuhanna 16:24) - Kimin adında dua etmeliyiz?
- 8) Luka 18:1, 1.Selanıklılar 5:17 - Kaç defa aynı şey için dua etmeliyiz?
- 9) Yakup 4:3 - .Ne düşünce ile dua etmeliyiz?
- 10) Yakup 1:6, Matta 21:20-22 - Hangi güçle dua etmeliyiz?

İsa'nın son haftası

Yeruşalim için ağlıyor
Yeruşalim'e giriş

incir ağacı lanetliyor
tapınakta satıcıları kovuyor

incir ağacı kurudu
tapınakta: yetki hakkında soru
3 benzetme - 4 soru - dul kadının bağıışı
Vay Ferisilere - Son zamanlar vaızı

dinlenme ve hazırlık günü
Yahuda kahinlerle anlaşılıyor

Fısıh Bayramına hazırlık - Son sofrası
Ayak yıkama - Getsemani - tutuklanma
3 Yahudi mahkeme - Petrus'un inkarı

Pilatus - Hirodes - Pilatus
kırbaçlanma - Barrabas
haça geriliyor - ölüyor
mezara konuluyor

İsa mezarda

diriliş - kadınlara
Emayus yolunda
odada öğrencilere

Pazar, 29.3.

P.tesi, 30.3.

Salı, 31.3.

Çarş., 1.4.

Perş., 2.4.

Cuma 3.4.

C.tesi 4.4.

Pazar, 5.4.

9 Nisan

10 Nisan

11 Nisan

12 Nisan

13 Nisan

14 Nisan

15 Nisan

16 Nisan

10 Nisan

11 Nisan

12 Nisan

13 Nisan

14 Nisan

15 Nisan

16 Nisan

17 Nisan

**günleri
sayma
yöntemi:**

Romalılar (biz)
gece yarısından
gece yarısına kadar

Yahudiye
gümeşin batmasından
güneşin batmasına kadar

Celile
gümeşin doğuşundan
güneşin doğuşuna kadar

İsa kimden izin aldı? (Matta 21:23-27)

Matta 21:23-25

23 İsa, Allahevine girip ders vermeye başladı. O zaman Allahevinin güdücüleri ve halkın akıldanecileri İsa'ya gelip dediler: "Ne hakla yapıyorsun bu şeyleri? Sana bu hakkı veren kim?" - 24 İsa onlara cevap verip dedi: "Ben de size tek bir şey sorayım. Siz bana cevap verdiniz mi, o vakıt ben de size söyleyecem, bu şeyleri ne hakla yapıyorum:25 Yahya'nın vaftizi neredendi - gökten mi, yoksa insanlardan mı?"

- Soru soranlar kimdi? - Sanhedrin'in önderleri. Bu resmi bir soruşturma idi.
- 'bu şeyleri' - Hozana sözlerini kabul etmek, satıcıları kovmak ve Allahevinde mucize yapmak
- 'gökten' = Allahtan
- İsa'nın cevabı rastgele değildi: 3 sene önce aynı kişiler Yahya'ya aynı soruyu sordular: Yuhanna 1:19
- Yahya onun öncüsü idi ("Benden sonra birisi gelecek..."). Onun için aralarında bağlantı var.

İsa kimden izin aldı? (Matta 21:23-27)

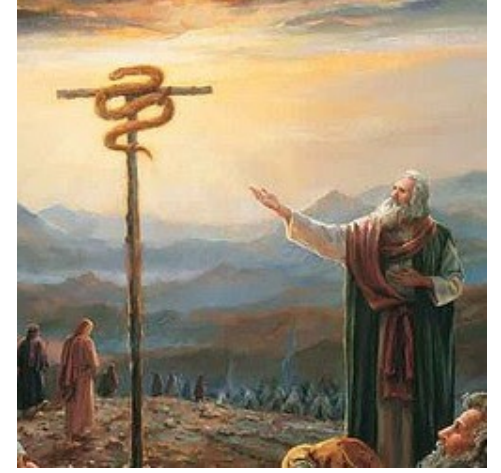
Matta 21:25-27

Bunun üzerine birbirlerine danışıp dediler: "Gökten' dersek, O bize diyecek 'Madem öyle, neden ona iman etmediniz'. 26 Ama 'İnsanlardan' dersek, halktan korkuyoruz, çünkü hepsi Yahya'yı peygamber olarak kabul ediyorlar." 27 Ve İsa'ya cevap verip dediler: "Bilmiyoruz". O da onlara dedi:"Madem öyle, ben de size söylemeyeceğim, bu şeyleri ne hakla yapıyorum."

- İsa onların tuzakını onlara çevirdi: İsa'yı çıkmaz durumda bıraktılar.
- O deseydi "Allahtan izin aldım": 'Hayır, biz Allahın temsilcileriyiz'
- ya da "Falanca insandan izin aldım": "Bizden daha büyük yetki sahibi yok" diyeceydiler.

Yuhanna 5 - İsa'nın yetkisine şahitler

“**Yahya**'ya adamlar yollamıştınız. O da hakikata şahitlik yapıyordu. O yanan ve şıllayan bir lamba idi. Siz de razıydınız, kısa bir vakit için onun aydınlığında sevinesiniz.”
(Yuh 5:33-35)

“... Baba bana **işler** verdi, onları bitireyim diye. İşte, benim yaptığım işler onlardır. Ve onlar benden için şahitlik ediyorlar, Baba beni yolladı diye.”
(Yuhanna 5:36)

“Hem de, beni göndermiş olan **Baba**, O kendisi de benden için şahitlik etmiştir. Siz hiç bir zaman ne Onun sesini işittiniz, ne de Onun biçimini gördünüz.”
(Yuhanna 5:37)

“**Kutsal Kitabı** araştırıyorsunuz, çünkü sanıyorsunuz, onda sonsuz yaşama sahip olacaksınız. Ama o, benden için şahitlik ediyor.”
(Yuhanna 5:39)

İki oğul benzetmesi (Matta 21:28-32)

Yeşaya 5:1-2 7

Sevgilimin bağı için yaktığı ezgiyi sevgilim için okuyayım: Toprağı verimli bir tepede sevgilimin bir bağı vardı. Toprağı belleyip taşları ayıkladı, Seçme asmalar dikip orta yere bir gözcü kulesi yaptı. Üzüm sıkmak için bir çukur kazdı ve bağının üzüm vermesini bekledi. Ama bağ yabancı üzüm verdi. ...
7 Her Şeye Egemen RAB'bin bağı İsrail halkı, Hoşlandığı fidan da Yahuda halkıdır.

MATTA'da üzüm bağı benzetmeleri:

Matta 20:1-16 "Bağdaki işçiler"

Matta 21:28-32 "İki oğul"

Matta 21:33-34 "Kötü kiracılar"

İki oğul benzetmesi (Matta 21:28-32)

Matta 21:28-32

28 "Şuna ne dersiniz: Bir adamın iki oğlu varmış. Birincisine gidip demiş: 'Evladım, git bugün üzüm bağında işle.' 29 Çocuğu da 'Gitmem!' demiş. Ama sonra pişman olmuş ve gitmiş. 30 Babası sonra ikinci çocuğuna gitmiş ve ona aynısını söylemiş. O da 'Gidecem, efendim' demiş, ama sonra gitmemiş. 31 O ikisinden hangisi babasının istediğini yerine getirdi?" - "Birincisi" dediler. - İsa onlara dedi: "Size doğru bir şey söyleyeyim: gümrükçüler ve yolsuz kadınlar sizden daha kolay Allahın krallığına girecekler. 32 Çünkü Yahya size geldi doğruluk yolunda, ve siz ona iman etmediniz. Ama gümrükçüler ve yolsuz kadınlar ona iman ettiler. Siz gene, bunları gördünüz ama sonradan bile pişmanlık duyup iman etmediniz.

İsa benzetmeyi kendisi açıklıyor:

- **Yuhanna 15:1** "Asıl asma ben'im. Babam da bağcıdır."
- birinci çocuk: gümrükçüler ve yolsuz kadınlar = apaçık Allahı reddedenle
- ikinci çocuk: halkın önderleri (Sadukiler, Ferisiler, kanun muallimleri)
- onlar iki ispatı görmemezlikten geldiler:
 - (1) Yahya
 - (2) günahkarların hayatında değişiklik

Bağcılar benzetmesi (Matta 21:33-46)

Matta 21:33

Başka bir benzetmeye kulak verin: 'Bir toprak sahibi varmış. Adam bir üzüm bağı dikmiş, etrafına duvar çekmiş, kazıp üzümleri çiğnemek için yer yapmış, bir de kule kaldırmış. Sonra bağı kiracılara verip uzak bir memlekete gitmiş.

İsa bu benzetmede rastgele bir masal uydurmadı, İsrail'in bütün tarihini gözden geçirdi:

- **bir adam:** RAB Yahve
- **bağ dikmek:** Mısır'dan getirdi, milletleri onların önünden kovdu, İsrail halkını Filistin'e yerleştirdi.
- **duvar çekmek:** Musa'nın kanunu
- **üzüm sıkma yeri:** kurban yeri; İsrail lazımdı yemiş getirsin
- **kule:** Yeruşalim ve Allahevi
- **kiracılar:** halkın önderleri - Allah halkı çobanlarına sade emanet edildi, onların malı değildir

Yanınızda olan Allahın sürüsünü güdün. Güdücülük yapın, ... 3 - değil size emanet edilen kişilere zorbacılık yapmakla, ama sürüye örnek olmakla. 4 Ve Başçoban ne zaman ortaya çıkacaksa, o zaman solmaz bir şanlılık tacı alacaksınız. (1.Petrus 5:2-4)

Bağcılar benzetmesi (Matta 21:33-46)

Matta 21:34-36

34 Üzüm toplama zamanı yakınlayınca, adam hizmetçilerini kiracılara yollamış, kendi payını alsın diye. **35** Kiracılar da adamın hizmetçilerini alıp birini dövmüşler, başkasını öldürmüşler, üçüncü birisini taşlamışlar. **36** Adam onlara bir daha hizmetçilerini yollamış, birinci grubundan daha kalabalık. Kiracılar onlara da öyle yapmışlar.

- **hizmetçiler** = peygamberler. Onların görevi, İsraililere ruhsal yemiş konusunda hatırlatırmak, uyarmak.
- **dövmüşler** = mesela: Yeremya - başkahin İmmer onu Allahevinde dövdü (Yer 20:1-2)
- **öldürmüşler** = kılıçla; mesela: İlyas'ın zamanında (1.Krallar 19:14)
- **taşlamışlar**: Zakerya, Allahevinin avlusunda (2.Tarihler 24:21, Matta 23:35)

Bağcılar benzetmesi (Matta 21:33-46)

Matta 21:37-41

37 Onun arkasından adam onlara oğlunu yollamış, 'Herhalde oğluma saygı gösterecekler' diye. 38 Ama kiracılar onun oğlunu görünce birbirlerine şöyle konuşmuşlar: 'Bu mirasçı. Haydi, onu öldürelim, mirasını da ele geçirelim'. 39 Ve onu alıp bağdan dışarı atmışlar ve öldürmüşler. 40 Onun için, Bağın sahibi geldi mi, o kiracılara ne yapacak?"

41 İsa'ya şöyle dediler: "O yaramaz adamları yok edecek. Üzüm bağını da başkalarına kiraya verecek. Onlar kendisine uygun vakıta yemişler getirecek."

- Bağ sahibinin beklentisi ve kiracıların yüreklerindeki durum arasında ne büyük fark var: o kadar karanlığa dalmışlar ki, hiç ceza, karşılık beklemediler.
- Bağ sahibi bunca zaman sustu diye, bağını kendi malını saymaya basıdılar.
- "İsa'ya dediler" - İsa onları mecbur ediyor, kendi kendilerini davalasınlar

Bağcılar benzetmesi (Matta 21:33-46)

Matta 21:42

İsa onlara şöyle konuştu: "Siz Kutsal Kitap'ta hiç okumadınız mı ki, "Ustaların bir kenara attıkları kaya, işte, köşe kayası o oldu. Bu iş Rabdendir, ve gözümüzde şaşılacak bir şeydir."

İsa, Mezmur 118:22-23'ten okuyor

Burada değişik nivoda anlam var:

- (1) **İsrail**: milletlerin attığı, önemsemediği bir devlet idi. Ama bugüne kadar devam ediyor; eski büyük devletler unutuldu
- (2) **Davut**: önemsiz bir hanenin en küçük oğlu. Saul onu bir kenara atmaya çalıştı. Ama Rab onu haklı çıkardı, bütün kralların babası yaptı.
- (3) **Mesih**: halkın önderleri onu attılar, hatta ölüme yolladılar. Ama o bütün dünyaya yayılan bir organizasyonun başı oldu.

Bağcılar benzetmesi (Matta 21:33-46)

Matta 21:43

Onun için size diyorum: Allahın krallığı sizden alınacak ve öyle bir millete verilecek, hani ona uygun yemişler veriyor.

"öyle bir millete verilecek" = kilise: bütün milletlerden oluşan, Yahudileri de içeren bir halk

1.Petrus 2:9

"Ama siz... seçilmiş bir halksınız, krallar gibisiniz, kutsal Allah görevlilerisiniz, kutsal bir milletsiniz, Allahın kendi halkısınız. Öyle ki, Allahın iyi tabiyetini ilan ederseniz. O sizi karanlıktan kendi şaşılacak aydınlığına çağırdı."

Açıklama 1:20

"Benim sağ elimde gördün ya o yedi tane yıldızı; hem de o yedi altın mumluk - onların saklı anlamını sana anlatırayım: o yedi yıldız yedi topluluğun melekleridir. Gördüğün o yedi mumluk gene, yedi topluluktur.

- yedi kollu mumluk = Yahudiliğin sembolü. İsa tam onu alıp, 'Bu artık kilisedir' diyor.

Bağcılar benzetmesi (Matta 21:33-46)

Matta 21:44

Kim o kayanın üzerine düşerse, paramparça olacak. Ve o kaya bir adamın üzerine düştü mü, onu ezip toz duman edecek."

- "kim o kayanın üzerine düşerse" = kim daha **bu hayatta** İsa'nın işini beğenmeyip kabul etmese. (Yeşaya 8:14 oku)
- 1.Petrus 2:7-8 - "iman etmeyenler için "Ustaların bir kenara attıkları kaya, işte, köşe kayası o oldu." 8 ve... "Köstekleme taşı ve düşüren kaya" ... o oldu. Onlar seslemeyip Allahın sözüne kösteklendiler.
- "o kaya bir adamın üzerine düştü mü" - İsa'nın **ikinci gelişinde** kim hazır değilse.
- Daniel 2:34 - "Sen bakıyordun ki, bir taş insan eli değmeden kesilip heykelin demirden, kilden ayaklarına çarparak onları paramparça etti."

Bağcılar benzetmesi (Matta 21:33-46)

Matta 21:45-46

45 Allahevinin güdücüleri ve Ferisiler bu benzetmeyi işitince, anladılar ki, İsa onlardan için konuştu. 46 Onu yakalamaya baktılar. Ama halktan korktular, çünkü halk Onu peygamber olarak kabul etti.

Halkın önderlerinin iki amacı vardı:

1. İsa'yı çabuk yakalasınlar, çünkü bayramdan sonra gene Yeruşalim'den ayrılacaktı.
2. İsa'yı saklıdan yakalasınlar, karışıklık çıkmadan. Yoksa Romalılar karışacaklardı.

Düğün benzetmesi (Matta 22:1-14)

Matta 22:1-2

1 İsa gene sözü alıp onlara benzetmelerle konuştu: 2 "Gökün krallığı oğluna düğün yapan bir krala benzetirilebilir.

- Yahve ile İsrail'in arasındaki bağlantı her zaman karı-koca ilişkisine benzetiriliyor (mesela: Mezmur 45). Mesih de kilisenin arası aynı olarak anlatılıyor (Efesliler 5:32)

İsa mahsustan düğün temasını seçti, çünkü EA'da o Mesih'in zamanı için bir semboldür:

Yeşaya 25:6-8

"Her Şeye Egemen RAB bu dağda Bütün uluslara yağlı yemeklerin Ve dinlendirilmiş seçkin şarapların sunulduğu Zengin bir şölen verecek. Bütün ulusların üzerine örülmüş olan örtüyü Bu dağda kaldıracak. Ölümü sonsuza dek yutacak. Egemen RAB bütün yüzlerden gözyaşlarını silecek"

Düğün benzetmesi (Matta 22:1-14)

Matta 22:3-4

3 Kral hizmetçilerini gönderip düğüne davetli olanları çağırtırdı. Ama istemediler gelsinler. 4 Bir daha başka hizmetçiler gönderip dedi: 'Davetli olanlara şöyle konuşun: 'Bakın, banketimi hazırladım: öküzleri ve besli danalarımı kestirdim. Artık her şey hazır, düğüne gelin.'

"Kral çağırtırdı"

- çoğu defa krallar kendisinden sonra kral olan oğullarını düğün zamanında ilan ederler. Demek, kralın oğlunu aynı anda hem karısını, hem krallığını kazandı.
- öyle bir durumda düğüne katılmak bir mecburiyet idi, vatandaşlık görevi idi.
- demek benzetmedeki misafirler gelmemekle sadece ayıp etmediler, krala karşı şşyan ettiler. "Sen bizim kralımız değilsin artık" diye gösterdiler.

Düğün benzetmesi (Matta 22:1-14)

Matta 22:5-7

5 Ama kişiler hiç kulak asmamışlar. Herkes kendi yoluna gitmiş: birisi çiftliğine, öbürü işine dönmüş. 6 Geri kalanlar da kralın hizmetçilerini tutup onlara fenalık yapmışlar, onları öldürmüşler bile. 7 Kral öfkelenmiş. Ordularını gönderip o katilleri yok etmiş, onların kasabasını da yaktırmış.

Burada İsa kendisinden sonra ne olacağını gösteriyor. Bütün olaylar 'Son zamanlar vaazı'nda da anlatılıyor:

"davetli olanları çağırtırdı" - "krallıktan için bu 'iyi haber' bütün dünyada bildirilecek" (24:14)

"Herkes kendi yoluna gitmiş" - "yiyip içerdiler, karı alıp kocaya giderdiler, çak o güne kadar, ne vakit Nuh gemiye bindi." (24:38)

"hizmetçilerini tutup onlara fenalık yapmışlar" - "O vakit sizi çekiye teslim edecekler ve öldürecekler." (24:9)

"Kral öfkelenmiş" - "Çünkü o günler intikam günleri olacak" (Luka 21:22)

"onların kasabasını da yakmış" - "burada taş üstünde taş kalmayacak; hepsi yıkılacak." (24:2)

Düğün benzetmesi (Matta 22:1-14)

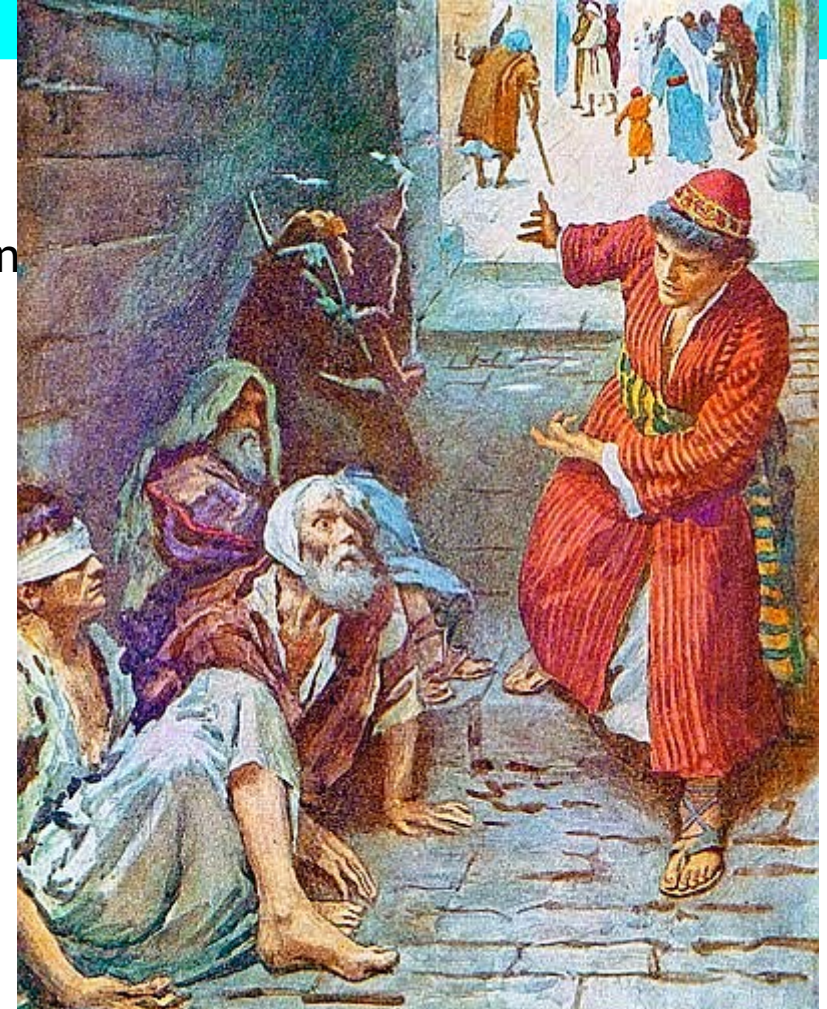
Matta 22:8-10

8 Sonra hizmetçilerine demiş: 'Düğün hazır, ama davetli olanlar layık değildirler. 9 Onun için siz kasabadan dışarı çıkın, yollara gidin. Artık orada ne kadar kişi bulursanız, onları düğüne çağırın.' 10 Hizmetçiler yollara düşmüşler ve kimi bulmuşlarsa, onların hepsini toplamışlar, hem kötülerini hem iyilerini. Böylelikle düğün salonu misafirlerle dolmaya başladı.

- "düğün hazır" - Allahın krallığı artık geldi, başladı
- "davetli olanlar layık değildirler" - Yahudiler İsa'yı reddettikleri için onların yerlerini bütün milletlerden olan kişiler aldı.
- **Pavlus** kendi hizmetinde bu düşünceyi kullanarak aynı sıra tuttu: önce Yahudilere müjdeledi, onlar onu reddedince milletlere döndü:

"Pavlus ve Bar-Nabas gene, kurajla konuşup dediler: "Lazımdı, Allahın haberi en birinci size bildirilsin. Ama madem siz onu reddediyorsunuz, madem kendinizi sonsuz yaşama layık görmüyorsunuz, bakın, biz artık yüzümüzü Allahsız milletlere çevirecez." (Apo 13:46)

- **Romalılar 11:11** - "onların suçu yüzünden kurtuluş milletlere ulaştı. Öyle ki, Yahudiler kıskandırılınsın."

Düğün benzetmesi (Matta 22:1-14)

Matta 22:11-12

11 Ama kral ne zaman misafirlere bakmak için içeri girdi, orada düğün rubalarını giyimemiş olan birini görmüş. **12** Ona demiş: 'Arkadaş, nasıl oluyor da, sen düğün rubaları olmadan buraya girdin?' Adamın dili tutulmuş.

Bu, benzetmenin ikinci parçası: önce genel olarak konuştu, şimdi her davetli kişiye konuşup denge sağlıyor: demek, Yahudiler bir halk olarak reddedildi, ama bu demek değil ki, milletlerden gelen herkes otomatik Allahın krallığına girecek

- 'düğün rubaları' = imanlıların doğruluğu - en başta İsa'nın bize verdiği doğruluk. Sonra da bunu dayanarak yaptığımız iyi işler.
- Açık 7:12-13 "İhtiyarların biri bana dönüp sordu: "Acaba, beyaz kaftanları giyiye kişiler kimdir ve nereden geldiler?" 13 ... bana dedi: "Bunlar, büyük sıkıntıdan geçmiş olan kişilerdir. Rubalarını Kuzu'nun kanında yıkayıp bembeyaz ettiler."
- Açık 19:7-8 "Sevinelim, coşalım, Ona şan getirelim. Çünkü Kuzu'nun düğünü geldi artık, Onun gelini kendini hazırladı. 8 Ve ona verildi, temiz ve parlak ince keten rubaları giyisin." (Keten rubaları da kutsalların doğru işleridir.)"

Düğün benzetmesi (Matta 22:1-14)

Matta 22:13

O zaman kral, hizmetçilere demiş: 'Onu ellerinden ve ayaklarından bağlayın ve dışarı atın, karanlığın en kenarına atın. Orada ağlamak ve dişleri gıcırdatırmak olacak.'

Devlet düğünlerinde zaten düğün sahibi misafirlere birer kaftan verirdi. Demek, bu adamın fırsatı vardı, kaftanı giyisin, ama reddetti.

Bu benzetmenin ikinci parçası Matta 13:47-50 - Serpme benzetmesinin tekrarıdır, mesajı aynıdır:

- 'düğünde misafir' = 'serpmenin içinde balık'
- 'hizmetçiler onu ellerinden, ayaklarından bağlayıp dışarı attılar' = 'melekler çıkıp kötü kişileri doğru olanların arasından çıkaracaklar.' (13:49)
- "Orada ağlamak ve dişleri gıcırdatırmak olacak." (22:14) = "Orada ağlamak ve dişleri gıcırdatırmak olacak." (13:50)

Düğün benzetmesi (Matta 22:1-14)

Allahın Seçmesi

Matta 22:14

“Çünkü davetliler çok, ama seçilenler az.”

1. kontrast

Matta 7:14

"Var bir dar kapı ve dar yol, onlar hayata getiriyorlar. Ve o hayatı bulanlar azdır."

Seçilip seçilmemek, insanın elindedir: düğüne davet herkese veriliyor. İnsan, ona nasıl cevap verdiği göre seçilen kişilerin arasındadır, ya da değildir.

- 'Seçilen' sözü burada daha fazla 'özel' anlamına geliyor. Amaç değil Allahın insanları tek tek seçtiğini, ama kontrastı göstermek: düğüne davetiyeyi alanların yüzde kaçını onu kabul ediyorlar?

2. genel seçim

Efes 1:4-5

"Bizi dünya kurulmazdan önce Mesih'te seçti. Öyle ki, Onun gözünde kutsal ve kusursuz olalım. 5 Önceden sevgiyle kesin karar verdi ki, bizi evlatlık olarak kendine kabul etsin. Bu, İsa Mesih ile oldu."

- Rab önce Mesih'i seçti ve onunla birlikte Ona iman edecek bütün imanlıları

3. kişisel seçim

Rom 8:29-30

"Çünkü O, en önceden kişiler bildi ve o kişiler için karar verdi ki, Oğlunun görünüşüne benzer kılınınsınlar. Öyle ki, Oğul birçok kardeşlerin arasında ilk doğan olsun. Allah, karar verdiği kişileri çağırdı; çağırdığı kişileri suçsuz kıldı; suçsuz kıldığı kişilere de şanlilik verdi."

- Rab bizi tek tek kurtuluş için seçti

İsa'ya üç soru (Matta 22:15-40)

Neden İsa'ya soru sordular?

Tabii ki, amaçları değildi İsa'dan hakikati öğrensinler. Ama düşmanları bu soruları Yerus alim'in en kalabalık tarafında sorular; binlerce kişi seslerdi.

Bu son bir deneme idi, İsa'yı öldürmeden ondan kurtulmak istediler.

Denediler, İsa halkın gözünde popüler olmayan bir cevap versin ve böylece halkın desteğini kaybetsin.

Emperatora vergi (Matta 22:15-22)

Matta 22:15-16

15 Sonra Ferisiler çıkıp birbirilerine danıştılar, nasıl İsa'yı kendi sözlerinden yakalasınlar. **16** Kendi öğrencilerini Hirosesçilerle birlikte İsa'ya yollayıp dediler: "Muallim! Biliyoruz, sen hakikatçısın ve Allahın yolunu hakikatla öğretiyorsun. İnsanların ağızına da bakmıyorsun; hiç insan ayırmıyorsun."

Hirosesçiler kimdi?

Grekçe konuşan ve dünyaya açık olmaya çalışan bir grup Yahudi.

Büyük Hiroses'in tarafını tutardılar, Romalılarla işbirlik yapardılar.

Daha fazla politik amaçları vardı, ne kadar dinsel amaçları.

Bazıları Hiroses Antipas'ı Mesih olarak kabul ederdi.

Aslında Ferisiler onların düşmanlarıydı; ama İsa konusunda birleştiler.

Emperatora vergi (Matta 22:15-22)

Matta 22:17

Onun için bize söyle, sen ne düşünüyorsun: emperatora vergi ödemek helal midir, değil midir?"

1

Bu soru çok tartışılan ve tehlikeli bir konu idi

2

- İsa'nın doğduğu yıllarda Romalılar kişi başına bir vergi koydular. Halk buna karşı çıkmaya başladı.
- 17 senesinde Celileli Yahuda buna karşı bir ayaklanma başlatırdı. (Apo 5:37)
- Romalılar onu çok kan dökmekle bastırdılar. Ama halk en ufak signal beklerdi ve yeniden ayaklanacaydılar.

- Koyu Yahudiler, vergi ödemek için gerekli parayı put sayardılar, çünkü emperatorun resmi vardı.
- Pilatus ilk senelerinde Allahevinin karşısında emperator Tiberius'un heykelleini kaldırdı.

Emperatora vergi (Matta 22:15-22)

Matta 22:17

Onun için bize söyle, sen ne düşünüyorsun: emperatora vergi ödemek helal midir, değil midir?"

*Ferisiler ve Hirodesçilerin amacı:
İsa'yı bir çıkmaz duruma sokmak*

İsa derse:
"Vergi ödeyin"

İsa derse:
"Vergi ödemeyin"

- Halk İsa'dan hayal kırıklığına uğrayacak.
- Onu Mesih olarak karşıladılar. Ondan beklediler, Romalılarla işbirlik yapmasın.
- İsa halkın desteğini kaybecek
= İsa problemi çözülecek.

- İsa emperatorun buyruğuna karşı çıkmış olacak.
- Bu durumda İsa'yı Pilatus'a ve emperatora sokacaklardı, halkı kandırıyor..
- İsa hayatını kaybecek
= İsa problemi çözülecek.

Emperatora vergi (Matta 22:15-22)

Matta 22:18-20

18 Ama İsa onların kötü niyetini fark edip dedi: "Ne için beni deniyorsunuz, ikiyüzlüler sizi? 19 Gösterin bana bakalım o parayı, hani onu vergiyi ödemek için kullanıyorlar." - Ona bir dinar getirdiler. 20 Ve İsa onlara sordu: "Burada kimin kafası var, kimin adı yazıyor?"

Bir Yahudi şaka:

Soru: "Yahudiler neden her soruyu bir başka soruyla cevaplıyorlar?"

Cevap: "Neden olmasın?"

Kimin kafası? - Kimin adı?

- İsa burada kurnazlığa karşı kurnazlık kullanıyor. Bir soruya karşı başka bir soru soruyor.
- aslında bu soruyu cevapsız bırakıyor:
- İsa burada iki teolojik soru soruyor:
- (1) Kimin kafası: 2. buyruk - put yapmayacaksın. Vergi ödemek putperesetlik midir?
- (2) Kimin adı: 1. buyruk - Vergi ödemek, başka bir tanrıya hizmet etmek mi demektir?

Emperatora vergi (Matta 22:15-22)

Kimin kafası? - Kimin adı?

“TI CAESAR DIVI AUG F AUGUSTUS” =
“Tiberius Caesar Divi August Fili Augustus” =
“Emperor Tiberius, tapılmaya layık olan
tanrısal Augustus'un oğlu”

**Emperor Tiberius Allahın
Oğlu'dur - herkes lazım ona tapsın**

“PONTIF MAXIM” =
“Pontifex Maximus” =
“Başkahin” - resim, barışı
simgeleyen dişi tanrı İrene =

**Emperor Tiberius barış
getiren başkahindir**

Emperatora vergi (Matta 22:15-22)

Matta 22:21-22

21 Ona, "Emperatorun" dediler. O vakıt İsa onlara dedi: "Madem öyle, emparatora emperatorun şeylerini verin, Allaha da Allahın şeylerini verin." 22 Bunu duyunca şaş baş kaldılar ve Onu brakıp çıktılar.

- emperatorun şeyleri' nedir? - Allahın şeyleri nedir? Zaten herşey Allahın değil mi?
- Bu cevapla İsa topu Ferisilere ve Hirodesçilere geri attı: onlar aralarında anlaşsınlar bu söz ne demek istiyor!

Evet, vergi
lazım ödensin"

Hayır, vergi
lazım ödenmesin"

HİRODESÇİLER

FERİSİLER

Emperatora vergi (Matta 22:15-22)

Romalılar 13:2-7

2 Demek, kim devlet organlarına boyun eğmezse, Allahın sırasına karşı gidiyor. Karşı giden de cezasını çekecek. 3 Değil iyilik işleyenler, ama kötülük işleyenler lazım güdücülerden korksun. İstiyor musun, devlet organlarından korkmayasın? O zaman iyi olanı yap, onlar da seni övecekler.

4 Onlar Allahtan iyilik için verilen senin hizmetçileridir. Ama eger kötülüğü yaparsan, kork! Onlar boşuna kılıç taşımıyorlar. Çünkü Allahın hizmetçileridir ve kötülük yapan kişiye karşı Onun öfkelerini yerine getiriyorlar. 5 Onun için lazım boyun eğelim. Değil sade öfkeden için, ama aynı zamanda duygumuzdan için.

6 O sebepten de vergi ödüyorsunuz. Onlar Allahın hizmetçileridir ve bu işi merakla yapıyorlar. 7 Onun için herkese ne lazımsa verin: - kime lazım vergi ödeyesiniz, ona vergi ödeyin. - kime lazım gümrük ödeyesiniz, ona gümrük ödeyin. - kimden lazım korkasınız, ondan korkun. - kime lazım saygı gösteresiniz, ona saygı gösterin.

Bizim bugünkü durumumuz farklı:

- Kutsal yer ve toprak yok.
- İmanlılar her yerde yabancı (1.Petrus 2:11) ve dünya kralları yabancılardan vergi topluluyorlar (Matta 17:25-26)

Diriliş meselesi (Matta 22:23-33)

Matta 22:23

O gün bazı Sadukiler İsa'ya geldi (onlara göre diriliş yokmuş). Ona şöyle bir soru verdiler:

Sadukiler kimdi?

- İ.Ö. 150 senelerinden İ.S. 70 senelerine, Allahevinin yıkılmasına kadar devam eden Yahudilerin bir kolu
- halkın en ileri gelen kişiler, politik güç onlarda idi
- Ferisiler sinagogları kontrol ederdiler, Sadukiler gene Allahevi ve tapınma sistemini.
- kendi adını Sadok'tan aldılar, o da Harun'un 10. kuşaktaki torunu idi
- Sadok, Süleyman'ı kral olarak meshetti. Sonra tapınağın birinci başkahini oldu.

Sadukilerin öğretisi neydi?

- sözlü kanununu reddedip, ancak EA'yı kabul ederdiler. Ancak Musa'nın 5 kitabı öğretiş için geçerli sayardılar.
- kadere inanmazdılar, insanın serbest iradesine inanırdılar, Allah insanların hayatına karışmazmış
- insan ruhunun ölmezliği yok, diriliş yok

Diriliş meselesi (Matta 22:23-33)

Matta 22:24-28

24 "Muallim, Musa bize şöyle buyurdu 'Bir adamın kardeşi ölürse ve karısını hiç kızanı olmadan geride bırakırsa, o vakit o adamın kardeşi o karıyı alsın ve kardeşine soy yetiştirsin.'

Yasa 25:5-6

"Birlikte oturan kardeşlerden biri oğlu olmadan ölürse, ölenin dulu aile dışından biriyle evlenmemeli. Ölenin kardeşi dul kalan kadına gidecek. Onu kendine karı olarak alacak, ona kayınbiraderlik görevini yapacak. Kadının doğuracağı ilk oğul, ölen kardeşin adını sürdürsün. Öyle ki, ölenin adı İsrail'den silinmesin.

Yahuda ve Tamar

Tamar, Yahuda'nın en büyük oğlu Er'in karısıydı. O ölünce, ikinci oğlu Onan, soy yetiştirmek istemedi. Yahuda Tamar'a söz verdi, en küçük" oğul Şela onunla evlinsin, ama sözünde durmadı... (Yaratılış 38:6-30)

Diriliş meselesi (Matta 22:23-33)

Matta 22:25-28

25 Şimdi, aramızda yedi kardeş vardı. Birincisi evlendi ve öldü. Kızanları olmadığı için, karısı adamın kardeşine kaldı. 26 İkincisi de öyle, üçüncüsü de öyle çak yedincisine kadar öyle oldular. 27 En sonunda kadın da öldü. 28 Madem öyle, dirilişte kadın bu yedi kardeşten hangisinin karısı olacak? Ne de olsa, hepsi onu aldı."

- Sadukilerin amacı: Kadın aynı anda iki, ya da yedi erkeğin karısı olamaz diye Musa'nın kanunundan bir buyrukla göstermek istediler ki, diriliş inancı boş bir şey.
- Kullanılan mantık şudur: Rab bir buyrukla başka bir buyruğa karşı gidemez.

Diriliş meselesi (Matta 22:23-33)

Matta 22:29-30

29 Ama İsa onlara cevap verip dedi: "Yanlışığınız var. Ne Kutsal Kitabı biliyorsunuz, ne de Allahın kuvvetini. 30 Çünkü dirilişte ne karı alırlar, ne de kocaya giderler. Gökte olan melekler gibidirler.

1. cevap:

Luka 20:34-36

"İsa ona şöyle cevap verdi: "Bu zamanın insanları karı alıyorlar, kocaya gidiyorlar. Ama kimler layık sayılırsa o zamana ve ölümlerden dirilişine erişmeye, onlar ne karı alırlar, ne de kocaya giderler. Onlara bir daha ölmek yok"

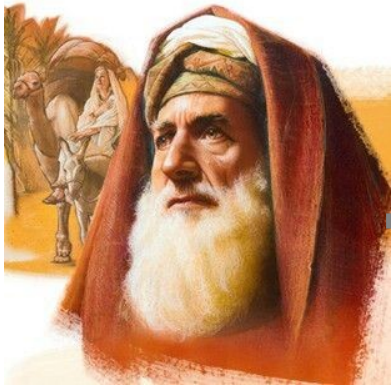

- evliliği amacı: kızan yetiştirmek. Biz ölecez, yerimize kızanlarımız geçecek.
- Dirilişteki insanlar ölmez... onun için evliliğe de gerek kalmaz.

Diriliş meselesi (Matta 22:23-33)

Matta 22:31-32

31 Ama ölülerden dirilmek temasına gelince: siz hiç okumadınız mı, Allah size ne konuştu: 32 'Ben İbrahim'in Allahı, İshak'ın Allahı ve Yakub'un Allahıyım.'

İBRAHİM: -2000 senesi

600 sene

MUSA: -1400 senesi

1400 sene

İSA: 30 senesi

- İsa burada Musa'nın hayatındaki yanan çalı olayını andırıyor: Çıkış 3:1-15, özellikle ayet 6:
- İbrahim 600, Yakup 400 sene önce ölmüştü. Bunca sene sustuktan sonra Rab yeniden konuşuyor ve kendini tanıtmak için şunu diyor:
- "Ben babanın Tanrısı, İbrahim'in Tanrısı, İshak'ın Tanrısı ve Yakup'un Tanrısı'yım"

Diriliş meselesi (Matta 22:23-33)

Matta 22:32-33

Allah ölülerin Allahı değildir, yaşayanların Allahıdır." 33 Halk bunu işitince, Onun öğretişine şaş baş kaldılar.

2. cevap:

Ben İbrahim'in Allahı,
İshak'ın Allahı ve Yakub'un
Allahı'yım

- yani: şimdiki zamanda

- ancak yaşayan bir kişi
diyebilir: "O benim
Allahım'dır"

- Rab ancak yaşayan bir
kişi hakkında diyebilir:
"Onun AllahıYİM"

- onun için İbrahim, İshak ve Yakup bir anlamda o anda diridirler ve en sonunda bedence de dirilecekler.
- 'Şaş baş kaldılar': çünkü İsa diriliş gerçeğini ispatlamak için, Sadukilerin kabul ettiği Mus'nın 5 kitabını kullandı

Diriliş meselesi (Matta 22:23-33)

'Şaş baş kaldılar':

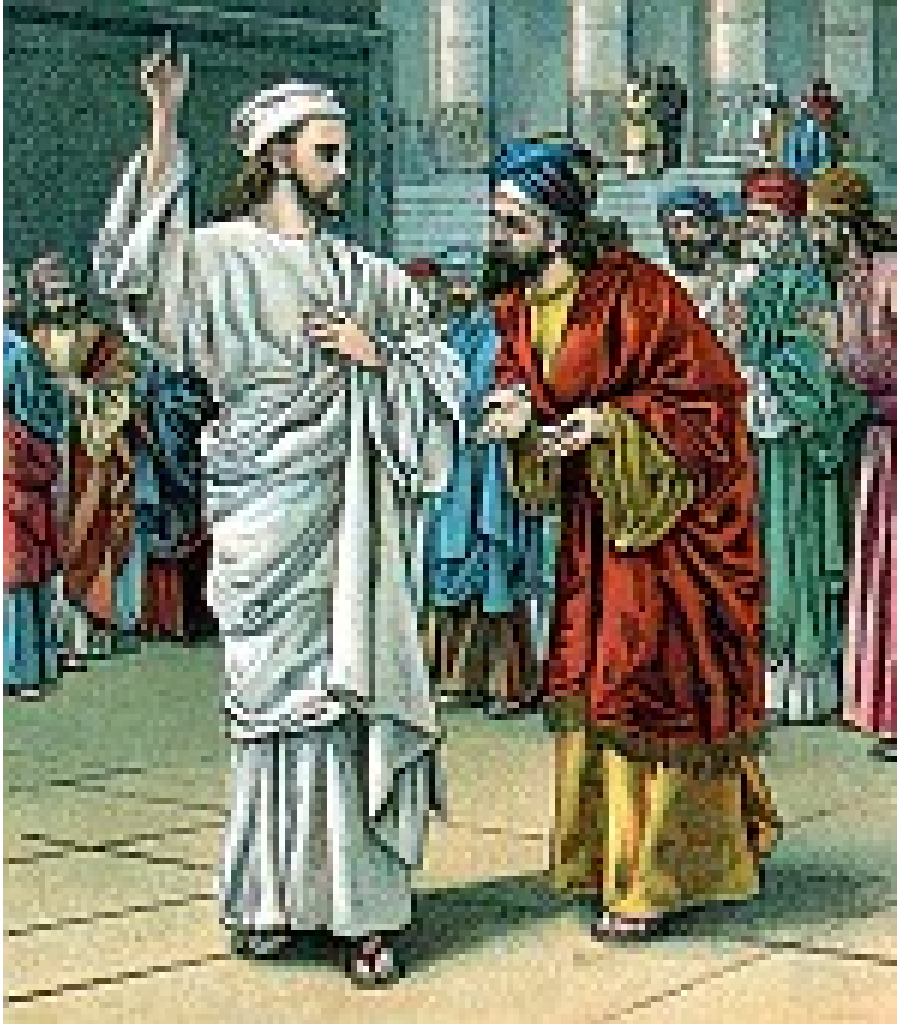
Çünkü İsa diriliş gerçeğini ispatlamak için, Sadukilerin kabul ettiği Musa'nın 5 kitabını kullandı. EA'da diriliş gerçeğini gösteren ayetler hepsi Sadukilerin kabul etmedikleri kitaplarda bulunuyor:

- iki kişi ölmeden göğe alındı: Hanok (Yaratılış 5:24) ve İlyas (2.Krallar 2:10 -11)
- üç kişi ölümden dirildi: İlyas'ın zamanında (1.Krallar 17:17-24), Elişa'nın zamanında (2.Krallar 4:18-37), Elişa'nın mezarında (2.Krallar 13:20-21)
- Endor'daki cadı olayında ölü Samuel görüldü: 1.Samuel 28:3-25
- Kişiler dirileceğine inanıp onu dile getirdiler: Hanna (1.Samuel 2:6, Eyub (Eyub 19:25-27)
- Mezmurlar'da sık sık konuşuluyor: Mezmur 16:9-11 (Apo 2:25-28); Mezmur 49:15; Mezmur 17:15 ve 73:23 -26)
- Peygamberler o öğretisi çok daha açık biçimde gösterdiler:
 - Yeşaya - 25:8, 53:10-12 (İsa'nın dirilişi)
 - Hezekiel 37:1-14; Hoşea 6:1-3 ve özellikle
 - Daniel 12:2 - "Yeryüzü toprağında uyuyanların birçoğu uyanacak: Kimisi sonsuz yaşama, kimisi utanca ve sonsuz iğrençliğe gönderilecek."

En büyük buyruk (Matta 22:34-40)

Matta 22:34-36

34 Ferisiler ne vakit işittiler, İsa Sadukileri susturmuş, bir araya toplandılar. 35 Onların arasında bir Allah kanunu muallimi vardı. O, İsa'yı denemek için Ona bir soru sordu: 36 "Muallim, Musa'nın kanununda en büyük buyruk hangisidir?"

"İsa'yı denemek için..."

- İsa'nın zamanında Yahudi hocalar değişik buyrukları en büyük sayardılar: sünnet, Şabat günü, yemek kanunları, kurban v.s.
- Ama bilirdiler, İsa her zaman Musa'nın kanununun özünü ortaya koyardı ve cevap olarak 1. buyruğu söylecekti. ("Ben Yahve'yim. Başka tanrıların olmayacak").
- İsa onu söyledikten sonra diyeceklerdi: "O zaman nasıl kendini Allahın Oğlu yapıyorsun? Bu en büyük küfürdür!"

En büyük buyruk (Matta 22:34-40)

Matta 22:37-38

37 Ve İsa ona şöyle konuştu: "Allahın olan Rabbi seveceksin bütün yüreğinle, bütün canınla ve bütün aklınla." 38 En büyük ve en birinci buyruk budur."

"İsa'yı denemek için..."

- İsa gene onların tuzağını anladı ve bu oyuna gelmiyor. Ne Musa'nın birinci buyruğunu sıralıyor.

Yasa 6:4-5

"Dinle, ey İsrail! Tanrımız RAB tek RAB'dir.

5 Tanrınız RAB'bi bütün yüreğinizle, bütün canınızla, bütün gücünüzle seveceksiniz.

- Ayet 4 meşhur 'Şema' duası idi. Her Yahudi lazımdı onu günde 3 defa okusun (Kelime-i-Şehadet gibi)
- Ama sadece ayet 4 okunursa, kişi daha fazla bir din ve millet gururu ile doluyor.
- İsa buna karşı insanın vazifesini gösteriyor: değil sadece doğru inanca, doğru tanrıya sahip olmak, ama onu her şeyimizle sevmek."

En büyük buyruk (Matta 22:34-40)

Matta 22:39

Ama ona benzeyen ikinci bir tane daha var: 'Komşunu kendin gibi seveceksin.'

Levililer 19:18

- “Öç almayacaksın. Halkından birine kin beslemeyeceksin. **Komşunu kendin gibi seveceksin.** RAB benim.”
- İsa önce herkesin bildiği bir ayet seçti; şimdi az bilinen bir ayeti kullanıyor.
- EA'daki versyonda bu buyruk sadece İsrail halkıyla ilgilidir. Ama 'İyi Samiriyeli' (Luka 10:39-37) benzetmesinde İsa onu bütün insanlara geçerli kılıyor.
- Bu buyruk birincisine bağlıdır:

1.Yuhanna 4:20-21

Bir kişi 'Ben Allahı seviyorum' derse, ama kardeşinden azetmezse, o bir yalancıdır. Çünkü kim kardeşinden azetmezse - ki, onu görüyor - görmediği Allahı hiç sevemez. Biz Ondan şöyle bir buyruk aldık: Kim Allahı severse, lazım aynı zamanda kardeşini de sevsin.

3. "Tamamlamaya geldim" (Matta 5:17-20)

Komşunu
SEV!

Allahı
SEV!

özetliyor

açıklıyor

özetliyor

açıklıyor

Matta 22:40

Musa'nın bütün kanunu ve peygamberlerin yazdıkları bu iki buyruğa dayanıyorlar."

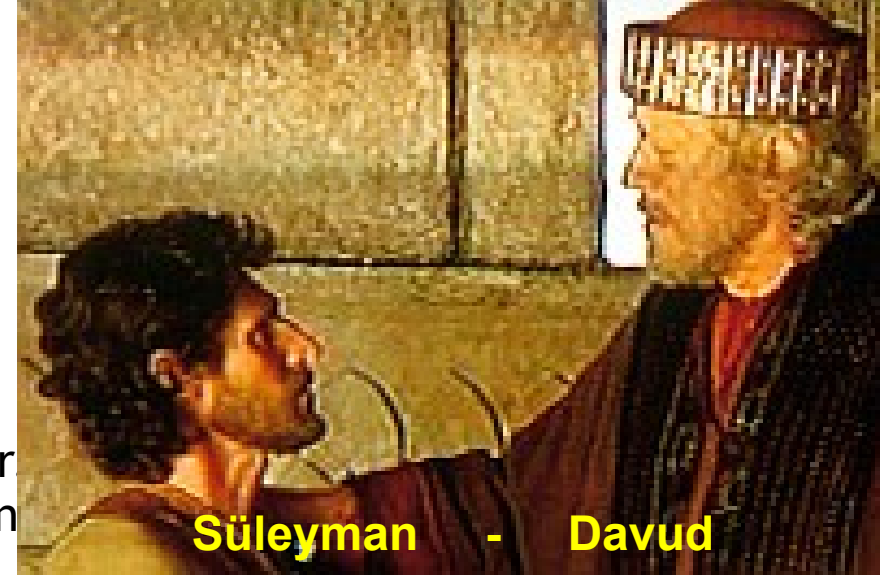
- Bütün Musanın kanununda 613 buyruk var (İbranice: 'mitzvot'). On buyruk onların özüdür. Ama halk sadece bu on tane değil, bütün buyrukları yerine getirmeye mecburdu.
- İsa kendisi bu on buyruk iki buyruğa indirdi: Matta 22:34-40
- Bu on buyruk İki taşın üzerine yazılmıştı. Bu iki taş İsa'nın iki buyruğu gösteriyorlar:

Komşunu sev!	Allahı sev!
6. katillik etme	1. baska tanrın olmasın
7. zina etme	2. put yapmayacaksın
8. çalma	3. adını boşuna anma
9. yalan söyleme	4. Şabat gününü tut
10. açgözlülük yapma	5. Anana babana saygı

Mesih kimin oğlu olacak? (Matta 22:41-46)

Matta 22:41-42

41 Ferisiler toplanmışken, İsa onlara bir soru sordu: 42 "Mesihden için ne dşnyorsunuz? Sizce o kimin oğlu?" - Ona, "Davud'un oğlu" dediler.

2.Samuel 7:13 "Adıma bir tapınak kuracak olan odur sonsuza dek sürdüreceğim. 16 Soyun ve krallığın son sonsuza dek sürecektir."

Yeşaya 9:6-7 "ünkü bize bir ocuk doğacak, Bize bir oğul verilecek. Yönetim onun omuzlarında olacak. Onun adı Harika Oğt, Güçlü Tanrı, Ebedi Baba, Esenlik nderi olacak. 7 Davut'un tahtı ve ülkesi üzerinde egemenlik sürecek.

Yeşaya 11:1-2 "İşay'ın kütüğünden yeni bir filiz çıkacak, Kökünden bir fidan meyve verecek.

Yeremya 23:5 "İşte Davut için doğru bir dal çıkaracağım günler geliyor" diyor RAB. "Bu kral bilgece egemenlik sürecek, ülkede adil ve doğru olanı yapacak.

Hezekiel 34:22-24 "Ben de koyunlarımı kurtaracağım,... 23 Başlarına, onları gdecek tek oban olarak kulum Davut'u koyacağım. Onları o gdecek, çobanları o olacak. 24 Ben RAB onların Tanrısı olacağım, kulum Davut da onların arasında nder olacak."

Mesih kimin oğlu olacak? (Matta 22:41-46)

Matta 22:43-45

43 İsa onlara dedi: "Peki, madem öyle, Davut Allahın Ruhuyla ona nasıl 'Rab' diyebilir? Çünkü diyor: 'Rab Rabbime dedi: 44 'Senin düşmanlarını ayaklarına bir basamak yapacam. O zamana kadar sen benim sağımda otur.' 45 Madem Davut ona 'Rab' diyor, nasıl onun oğlu olacak?"

Mezmur 110:1

"**RAB Rabbime dedi:** 'Ben düşmanlarını senin ayaklarına basamak koyuncıya kadar, sağımda otur.'" (Kitabı-Mukaddes - Eski)

"**RAB Rabbime şöyle dedi:** "Senin düşmanlarını ayaklarına bir basamak yapacam, O zamana kadar, sen benim sağımda otur." (Katolik-BG)

"**RAB efendime:** 'Ben düşmanlarını ayaklarının altına serinceye dek Sağımda otur' **diyor.**" (Yeni)

- Herkes Mezmur 110'i Mesih'i müjdeleyen bir mezmur olarak kabul ederdi.
- Birinci RAB (büyük harfler) 'Yahve' için bir sözdür.
- İkinci 'Rab' Davud'un efendisi. Ama yeryüzünde onun efendisi yoktu. Samuel onu meshederken söz verdi, her zaman onun soyundan biri krallık sürecek. Herkes onun Mesih olduğunu anlardı.

Mesih kimin oğlu olacak? (Matta 22:41-46)

Matta 22:46

Artık hiç kimse İsa'ya tek bir laf bile söyleyemedi. Ve o günden sonra kimse kurajlanamadı, Ona bir Şey daha sorsun.